

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 267 – Prinsjesdag 2025 & belastingmaatregelen 2026

Inhoud

Maatregelen Pakket Belastingplan 2026

Inkomstenbelasting

Box 1

- Schijven en tarieven 4
- Tariefcorrectie 4
- De eigen woning in 2026 5
- Pensioen- en lijfrentevoorzieningen 6

Box 2

- Tarieven 6

Box 3

- Tarieven 6

Box-overstijgend

- Heffingskortingen 7

Vennootschapsbelasting

- Schijven en tarieven 7

Erf- en schenkbelasting

- Schijven en tarieven 7

Overdrachtsbelasting

- Tarieven 8

Overig

- AOW-leeftijd in 2026 8

Alle voor 2026 geldende bedragen en percentages die in deze nieuwsbrief zijn vermeld, zijn voorlopig. Het is uiteindelijk afhankelijk van de parlementaire behandeling van het pakket Belastingplan 2026 hoe de cijfers en percentages geldend voor 2026 eruit gaan zien.
--

Maatregelen Pakket Belastingplan 2026

Het pakket Belastingplan 2026 bestaat uit een flink aantal maatregelen. Het aantal fiscale maatregelen op het gebied van oudedagsvoorzieningen, box 3 en eigen woning is echter beperkt.

[Belastingplan 2026 \(BP 2026\)](#)

[Overige fiscale maatregelen 2026 \(OFM 2026\)](#)

Op Prinsjesdag zijn de fiscale wetsvoorstellen van het pakket Belastingplan 2026 ingediend bij het parlement. Wij bespreken hierna een aantal relevante maatregelen.

Inkomstenbelasting

Lagere inflatiecorrectie in de inkomstenbelasting

Om er voor te zorgen dat de belastingheffing gelijke tred houdt met de stijging van lonen en prijzen worden de bedragen in het belastingstelsel jaarlijks aangepast aan de inflatie. Deze inflatiecorrectie is voor 2026 vastgesteld op 2,9%. Het kabinet stelt voor om de inflatiecorrectie niet voor 100% toe te passen, maar voor 52,8%, dat komt uit op een inflatiecorrectie van 1,53%. De lagere inflatiecorrectie heeft onder andere gevolgen voor de belastingschijven en heffingskortingen. Zo vallen belastingplichtigen eerder in een hogere belastingschijf en zijn de bedragen van de heffingskortingen lager dan bij een volledige inflatiecorrectie.

Belang voor de praktijk

Dat de fiscale cijfers 'maar' met 1,53% worden geïndexeerd betekent niet dat de kosten van de verschillende fiscale regelingen ook met eenzelfde percentage toenemen. Laten we de arbeidskorting als uitgangspunt nemen. Deze regeling kost volgens de miljoenennota in 2025 een bedrag van € 36.921 miljoen. De geprognosticeerde stijging van de kosten van de arbeidskorting voor de overheid bedraagt (afgerond) 3,21%. Voor 2026 kost de regeling de overheid maar liefst € 38.107 miljoen! Dat is verreweg de grootste fiscale kostenpost voor de overheid. Als de overheid ergens zou moeten bezuinigen...

Verlaging heffingvrij vermogen box 3

In 2025 bedraagt het heffingvrij vermogen in box 3 € 57.684. Het kabinet stelt voor om dat bedrag per 1 januari 2026 te verlagen naar € 51.396 (dubbel voor fiscaal partners). De forse verlaging vormt compensatie voor het begrotingstekort van € 2,55 miljard in 2027 dat ontstaat als gevolg van een jaar vertraging van de invoering van het [nieuwe box 3-stelsel](#).

Verhoging forfaitair rendement overige bezittingen box 3

De berekening van het forfaitaire rendement voor overige bezittingen in box 3 verandert. Het kabinet kijkt nu (2025) in de berekening naar de ontwikkeling van de huizenprijzen. In het voorstel kijkt het kabinet ook naar de huurinkomsten. Of naar het voordeel van eigen gebruik van bijvoorbeeld een 2e huis. Met de nieuwe berekening stijgt het forfaitaire rendement voor overige bezittingen per 2026 van 5,88% naar 7,78%. Net als de verlaging van het heffingvrij vermogen vormt ook deze verhoging tot 7,78% compensatie voor het eerder genoemde begrotingstekort.

Belang voor de praktijk

Door het verondersteld rendement in box 3 voor overige bezittingen met maar liefst 1,9% te verhogen zal het aantal compensatieverzoeken alleen maar verder toenemen. Het is de vraag hoe efficiënt de Belastingdienst al deze verzoeken kan verwerken. Een en ander leidt naar onze mening alleen maar tot meer discussies en procedures met de Belastingdienst.

Uitsluiten gebruik leegwaarderatio bij niet-marktconforme huur

De leegwaarderatio is een percentage van de WOZ-waarde van een woning. Het percentage is afhankelijk van de verhouding van de jaarlijkse huurprijs tot de WOZ-waarde van de woning. Het kabinet stelt voor om de leegwaarderatio ter voorkoming van misbruik af te schaffen bij verhuur waarbij een te lage huur is afgesproken tussen gelieerde partijen. Verhuurt iemand aan familieleden of bekenden tegen een te lage huur? Dan mag de leegwaarderatio niet worden toegepast en geldt voor deze verhuurde woning de WOZ-waarde.

Belang voor de praktijk

De wetgever heeft verschillende maatregelen genomen om de verhuur van woningen door particulieren onaantrekkelijk te maken. Denk aan een hoog tarief overdrachtsbelasting, een verhoging van de leegwaarderatio en een verhoging van het tarief in box 3 in een aantal jaren tijd van 30% naar thans 36%. Deze groep belastingplichtigen is steevast door de overheid weggezet als huisjesmelkers die woningen voor starters wegkaapten. Dat beeld behoeft zeker nuancering. Het effect van deze maatregelen is echter wel duidelijk: verhuurders verkopen massaal hun woningen.

Erf- en schenkbelasting

Verlenging aangiftetermijn

De huidige aangiftetermijn van 8 maanden na het overlijden blijkt voor veel nabestaanden te kort om de aangifte erfbelasting volledig en correct in te vullen. Het kabinet stelt voor om nabestaanden meer tijd te geven voor de aangifte erfbelasting:

- Vindt een overlijden plaats op of na 1 januari 2026 dan hebben nabestaanden 20 maanden de tijd voor de aangifte erfbelasting;
- Pas als na 20 maanden geen volledige aangifte is gedaan is belastingrente verschuldigd.

Schenking binnen 180 dagen voor overlijden

Ontvangt iemand een schenking dan moet er aangifte schenkbelasting worden gedaan en is er schenkbelasting verschuldigd. Overlijdt de schenker binnen 180 dagen na de schenking? Dan telt de schenking ook als deel van de erfenis waarover erfbelasting verschuldigd is. De schenkbelasting en de erfbelasting worden met elkaar verrekend. Deze gang van zaken is voor nabestaanden lastig te begrijpen en de verrekening van schenk- en erfbelasting roept vragen op.

Met ingang van 2026 worden schenkingen die in de laatste 180 dagen voor iemands overlijden zijn gedaan alleen nog als deel van de erfenis gezien.

Belang voor de praktijk

Nabestaanden moesten tot nu toe én aangifte schenkbelasting én aangifte erfbelasting doen. Dat verandert. Zij doen nu geen aangifte meer voor de schenkbelasting. Het bedrag van de schenking valt alleen onder de erfbelasting. Dit geldt voor overlijdens vanaf 1 januari 2026.

Inkomstenbelasting

Box 1

Schijven en tarieven

Vanaf 2026 zien de belastingschijven en -tarieven voor box 1 er als volgt uit:

Niet AOW-gerechtigd

	1 ^e schijf	2 ^e schijf	3 ^e schijf
Inkomen	tot € 38.883	vanaf € 38.883	vanaf € 79.137
Belastingtarief 2026	35,70%	37,56%	49,50%

AOW-gerechtigd en geboren na 31-12-1946

	1 ^e schijf	2 ^e schijf	3 ^e schijf
Inkomen	tot € 38.883	vanaf € 38.883	vanaf € 79.137
Belastingtarief 2026	17,80%	37,56%	49,50%

AOW-gerechtigd en geboren voor 1-1-1947

	1 ^e schijf	2 ^e schijf	3 ^e schijf
Inkomen	tot € 41.123	vanaf € 41.123	vanaf € 79.137
Belastingtarief 2026	17,80%	37,56%	49,50%

De inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet daalt volgend jaar met 0,06%. Dat geldt zowel voor de werkgeversbijdrage als voor de bijdrage die onder andere uitkeringsgerechtigden verschuldigd zijn over hun pensioen-, stamrecht- en lijfrente-uitkeringen. Het verschil tussen beide tarieven bedraagt al jaren 1,25%.

Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet	2026	2025
Werkgeversbijdrage (hoge bijdrage)	6,1%	6,51%
Bijdrage uitkeringsgerechtigden (lage bijdrage)	4,85%	5,26%

Tariefcorrectie

Aftrekbare kosten kunnen in 2026 tegen een tarief van maximaal 49,50% in aftrek worden gebracht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de lijfrente-aftrek. Voor veel aftrekposten geldt echter de zogeheten tariefcorrectie waardoor deze in 2026 tegen een tarief van maximaal 37,56% in aftrek kunnen worden gebracht.

Als het inkomen van een belastingplichtige in de hoogste schijf inkomstenbelasting (49,50% in 2023, 2024, 2025 en 2026) wordt belast, dan worden aftrekbare kosten ook tegen dit tarief in aanmerking genomen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan lijfrenteaftrek. Op deze hoofdregel zijn belangrijke uitzonderingen gemaakt. Bijvoorbeeld voor de aftrekbare kosten van de eigen woning, zoals eigenwoningrente, erfpachtcanons en de bemiddelingsnota van de hypotheekadviseur. Deze kosten worden maximaal in aanmerking genomen tegen een tarief van 37,56% (2026). Dat is dus 11,94% lager dan waartegen de inkomsten uit de eigen woning – met name het eigenwoningforfait – maximaal worden belast.

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de tariefcorrectie tot en met 2026 te zien.

	2023	2024	2025	2026
Maximaal aftrektarief	36,93%	36,97%	37,48%	37,56%

De tariefcorrectie geldt niet alleen voor de aftrekbare kosten van de eigen woning, maar ook voor de volgende aftrekbare posten:

- ondernemersaftrek
- MKB-winstvrijstelling;
- Terbeschikkingstellingsvrijstelling;
- aftrek van onderhoudsverplichtingen (alimentatie);
- aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten en weekenduitgaven voor gehandicapten;
- aftrek van scholingsuitgaven;
- giftenaftrek;
- restant persoonsgebonden aftrek van voorgaande jaren;
- verliezen op beleggingen in durfkapitaal.

Belang voor de praktijk

De tariefcorrectie geldt niet voor alle aftrekposten. Een belangrijke uitzondering is bijvoorbeeld de aftrek van storting voor lijfrentevorzieningen. Deze lijfrenteaftrek gaat 'gewoon' tegen maximaal 49,50%. Dit verandert ook niet. Lijfrenteaftrek heeft dus een streepje voor op hypotheekrenteaftrek.

De eigen woning in 2026

Volgend jaar geen grote wijzigingen in de eigenwoningregeling.

Het tarief waartegen onder andere de hypotheekrente maximaal in aftrek kan worden gebracht bedraagt in 2026 37,56%. De al eerder ingezette beperking van de Hillen-aftrek wordt voortgezet.

	2026
Eigenwoningforfait	
€ 75.000 - € 1.340.000	0,35%
Meer dan € 1.340.000	2,35%
Hillenaftrek	73⅓%
Box 1 Toptarief	49,50%
Max. aftrektarief aftrekbare kosten	37,56%

Belang voor de praktijk

Het zal niemand zijn ontgaan dat er veel aandacht uitgaat naar het al dan niet afschaffen van de hypotheekrenteaftrek in de verkiezingsstrijd. In die discussie gaan nogal wat nuances verloren. 'Rechts' lijkt te suggereren dat 'links' de hypotheekrenteaftrek van de ene op de andere dag wil afschaffen. Het is volstrekt helder dat dit nooit gaat gebeuren. Als de hypotheekrenteaftrek wordt afgeschaft zal dat een proces van vele jaren zijn, om te voorkomen dat huishoudens in de financiële problemen komen. Punt is wel dat de kosten van de hypotheekrenteaftrek de laatste jaren flink aan het stijgen zijn. De gemiddelde stijging is 5,9% per jaar over de afgelopen vijf jaar. Het kan dus niet anders dan dat er toch op enigerlei wijze budgettaire maatregelen worden genomen binnen de eigenwoningregeling. De evaluatie van de eigenwoningregeling noopt daar ook toe. Als de volgende regering toch vast blijft houden aan ongewijzigde instandhouding van de eigenwoningregeling dan zijn wij zeer benieuwd welke bezuinigingsmaatregel hier dan tegenover komt te staan. Voor niets gaat de zon op!

Pensioen- en lijfrentevoorzieningen

Bevriezing plafond pensioen en lijfrenten

In 2026 wordt, net als in 2025 het geval is, het plafond voor pensioen- en lijfrenteopbouw niet geïndexeerd. Dit plafond bedraagt voor de jaren 2024, 2025 en 2026 € 137.800. Overigens was deze maatregel per abuis niet juist in de wettekst terecht gekomen. Dit abuis wordt thans hersteld met terugwerkende kracht naar 1 januari 2025.

Belang voor de praktijk

Het gaat hier om een budgettaire dekkingsmaatregel buiten de lijfrenteregeling, namelijk de giftenaftrek. Onderdeel van de begrotingsafspraken is dat dekking zo veel als mogelijk wordt gevonden binnen de regeling zelf. Hier dus de regeling van de giftenaftrek. De wetgever heeft deze begrotingsafpraak aan de laars gelapt en heeft dekking gezocht in de pensioen- en lijfrentesfeer. Dat is uiterst merkwaardig.

Box 2

Tarieven

	1° schijf	2° schijf
Inkomen uit aanmerkelijk belang	Tot € 68.843	Vanaf € 68.843
Belastingtarief 2025	24,5%	31%

Box 3

Tarieven

Het tarief inkomstenbelasting over het inkomen in box 3 blijft volgend jaar gelijk aan dat van 2025. Het heffingvrij vermogen wordt aanzienlijk verlaagd.

	2026	2025
Tarief inkomen uit sparen en beleggen	36%	36%
Heffingvrij vermogen	€ 51.396	€ 57.684

Box-overstijgend

Heffingskortingen

In 2026 stijgen de heffingskortingen over de hele linie.

Heffingskortingen zijn kortingen op de te betalen inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen. In het Belastingplan 2026 is stijging van de heffingskortingen opgenomen. Hierna volgt een overzicht van de heffingskortingen 2026-2025.

	2026	2025
Maximum algemene heffingskorting onder AOW-leeftijd	€ 3.115	€ 3.068
Maximum arbeidskorting	€ 5.712	€ 5.599
Maximum inkomensafhankelijke combinatiekorting	€ 3.032	€ 2.986
Jonggehandicaptenkorting	€ 923	€ 909
Ouderenkorting	€ 2.067	€ 2.035
Alleenstaande ouderenkorting	€ 540	€ 531

Vennootschapsbelasting

Schijven en tarieven

De schijfgrens voor de vennootschapsbelasting bedraagt in 2026 (net als in 2025) € 200.000. De tarieven blijven ongewijzigd ten opzichte van 2025.

Tarief vennootschapsbelasting	
Winst t/m € 200.000	19,0%
Winst boven € 200.000	25,8%
Innovatiebox	9%

Erf- en schenkbelasting

Schijven en tarieven

In 2026 blijft het tarief erf- en schenkbelasting ongewijzigd. De schijflengte (2025: € 154.349) is wel aangepast.

Verkrijger	Schijven 2026	
	< € 158.669	≥ € 158.669
Partner/kinderen	10%	20%
(Achter)kleinkinderen	18%	36%
Overige verkrijgers	30%	40%

Overdrachtsbelasting

Tarieven

De tarieven overdrachtsbelasting blijven ongewijzigd. Het grensbedrag van de startersvrijstelling wordt verhoogd.

Tarief overdrachtsbelasting	2026	2025
Verlaagd tarief woningen (hoofdverblijf)	2%	2%
Algemeen tarief	10,4%	10,4%
Algemeen tarief woningen	8%	-
Startersvrijstelling grensbedrag	€ 555.000	€ 525.000

Overig

AOW-leeftijd in 2026

In 2026 blijft de AOW-leeftijd ongewijzigd op 67 jaar.

In 2019 is in het Pensioenakkoord afgesproken dat de AOW-leeftijd minder snel zou gaan stijgen. Tot dan toe steeg de AOW-leeftijd 1 op 1 mee met de levensverwachting. In de wet is vastgelegd dat voor iedere 4,5 maand dat Nederlanders naar verwachting langer leven, de AOW-leeftijd automatisch met 3 maanden omhooggaat. Dat gebeurt op basis van de jaarlijkse CBS-prognose voor de resterende levensverwachting van 65-jarigen.

Voor de jaren 2026 en 2027 blijft de AOW-leeftijd op 67 jaar. De AOW-leeftijd is onder meer relevant voor de vroegste en uiterste ingangsdatum van pensioen, lijfrenten en goudenhanddrukstamrechten.

Jaar	AOW-leeftijd
2026	67 jaar
2027	67 jaar
2028 e.v.	67 jaar en 3 maanden

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Gerda Lagarde
Margret Buitendijk
Ferd Beukers
Frits Turenhout
Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2025 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden